

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

23.07.1965 Tarih ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 30.04.1997 Tarih ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ilişlide sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tek Komisyon	Milli Eğitim, Kültür Gençlik ve Spor			
Yas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	01	Kasım 2010	F. No:	2/770
Ad.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
				
MUTEMMİN				

GENEL GEREKÇE

İlk defa 2005 yılında yayınlanan bir genelge ile Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmen açığını kapatma gerekçesiyle "kısmi zamanlı geçici öğretmen" adı altında sözleşmeli statüde öğretmen istihdam etmenin yolunu açmıştır. Sonrasında devam eden uygulamada sözleşmeli öğretmen alımı kadrolu öğretmen alımını geçer duruma gelmiştir. İş güvencesinin olmadığı ve kadrolu öğretmenlerin pek çok haklarının olmadığı sözleşmeli statüde, eğitim sendikalarının mücadelesi sonucu kısmi de olsa düzenlemeler olmuştur. Ancak öğretmenlik mesleğini iş güvencesinden yoksun, ücretli bir "iş" haline getiren bu uygulama sonucu binlerce öğretmen mağdur olmuştur ve mağdur olmaya devam etmektedir. Çocukların ve gençlerin eğitiminde sürekliliğin olması esas alındığında, sözleşmeli öğretmenlik ciddi sıkıntılara yol açmıştır. Sözleşmesi fes edilen ya da iş güvencesi olmadığı için işten ayrılmak zorunda kalan öğretmenler, sürekli eğitim ve öğretim verememektedir. Ayrıca öğretmenler açısından, önemli bir görevi yerine getirirken her an işlerinden olacakları tedirginliğinde olmaları önemli bir diğer sorundur.

Sözleşmeli öğretmenler, hukuki ve çalışma hakları açısından kadrolu öğretmenlere göre ciddi mağduriyetler yaşamaktadır. Bu farklar özetle şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Kadrolu öğretmenlere il içi ve iller arası isteğe bağlı yer değiştirme hakkı tanınırken sözleşmelilere bu hak tanınmamaktadır.
2. Kadrolu öğretmenlere öğrenim özü, eş durumu özü ve sağlık özü nedeniyle yer değiştirme istemi hakkı tanınırken sözleşmeli öğretmenlere yalnızca eş durumu ve sağlık özü nedenleriyle yer değiştirme hakkı tanınmaktadır.
3. Kadrolu öğretmenlere uzman öğretmen ve başöğretmen olma imkanı tanınırken, sözleşmeli öğretmenlerin bu olanağı yoktur.
4. Kadrolu öğretmenlerin okul ve kurum yöneticisi ve müfettiş olma olanağı varken sözleşmeli öğretmenlerin bu görevlerden hiçbirine atanma olanağı yoktur.
5. Kadrolu öğretmenlerden farklı olarak hizmet puanı olmadığından sözleşmeli öğretmenlerden bir yıl görev yapmayla yirmi yıl görev yapma arasında hiçbir fark yoktur.

6. Sözleşmeli öğretmenlere, eş ve sağlık özrü nedeniyle yer değiştirme yaptıklarında yolluk ücreti ödenmemektedir. Kadrolu öğretmenlerin disiplin işlemleri 657, 1207 ve 4357 gibi yasalarla düzenlenmişken sözleşmeli öğretmenlerin disiplin işlemlerinde hangi kuralların uygulanacağı belirsizdir.
7. Sözleşmeli öğretmenlerin ek ders ücretlerinden SGK prim kesintisi kesilirken kadrolu öğretmenlerde böyle bir kesinti yoktur.
8. Sözleşmeli öğretmenlere eş, çocuk, doğum yardımı yapılmazken kadrolu öğretmenlerin bu olanakları vardır.
9. Kadrolu öğretmenlerde kıdem ve kademe ilerlemesi varken sözleşmelilerde böyle bir olanak yoktur ve bu nedenle bir yıl görev yapmayla yirmi yıl görev yapma arasında hiçbir fark yoktur.
10. Danıştay kararı olmasına rağmen, sözleşmeli öğretmenler sağlık özrü ile 30 günden fazla rapor aldıklarında sözleşmeleri fes edilebilmektedir.

Yukarıdaki farklarda görüleceği üzere, öğretmenler giderek özlük haklarında yoksun “işçiler” haline getirilmiştir. Türkiye öğretmenlerin ekonomik, sosyal ve özlük hakları açısından OECD ülkeleri arasında en gerilerde olan bir ülkedir. Öğretmenlerin yıllık çalışma saatleri OECD ülkelerinde ortalama 1,652 iken, Türkiye’de 1,832’dir. İlköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı OECD ülkelerinde ortalama 16 iken Türkiye’de 26’dır. Bu zor çalışma koşullarına rağmen, ilköğretimde öğretmenlerin yıllık maaşları OECD ortalamasında 27,723 Dolar iken Türkiye’de 17,090 Dolar’dır. Dolayısıyla kadrolu öğretmenlerin ciddi sıkıntılar içerisinde olduğu bir durumda sözleşmeli öğretmen istihdamı çok daha ciddi sıkıntılara yol açmaktadır. Bu durumun ortadan kaldırılması için bir an önce sözleşmeli öğretmen uygulanması kaldırılmalıdır.

Bu amaçla “DEVLET MEMURLARI KANUNU VE MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNU’NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü Maddesinin B bendinde öngörülen değişiklikle, sözleşme statüsünde öğretmen istihdamına son verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na getirilen ek madde ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında sözleşmeli statüde görev yapan öğretmenlerin, Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen kadrolarına hizmet sürelerine, hizmet bölgelerine ve hizmet puanlarına bakılmaksızın naklen atamaları öngörülmüştür.

MADDE 3 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 - Yürütme maddesidir.

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU'NDA VE 3797 MİLLİ EĞİTİM
BAKANLIĞININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü Maddesinin Sözleşmeli Personel B bendinden "Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde öğretmenlerin" ifadesi çıkarılmıştır.

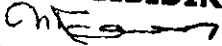
MADDE 2- 30.04.1992 tarihli ve 3797 Sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Ek Madde 4 - Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 4. Maddesinin B bendi kapsamında sözleşmeli olarak istihdam edilen öğretmenler Milli Eğitim Bakanlığının öğretmen kadrolarına hizmet sürelerine, bölgelerine ve puanlarına bakılmaksızın naklen atanırlar.

Sözleşmeli öğretmen olarak en az bir yıl çalışanlardan temel eğitim ve hazırlayıcı eğitimde başarılı olanların adaylıkları memuriyete atandıkları tarih itibariyle kaldırılmış sayılır. Bir yıldan az hizmeti bulunanlar ile eksik eğitimleri olanların eksik eğitimleri ve hizmet süreleri tamamlandıkları tarih itibariyle adaylıkları kaldırılır. Sözleşmeli statüde öğretmenlik yaparken çeşitli nedenlerle (istifa, sözleşmenin yenilenmemesi, sözleşme feshi) ayrılan öğretmenler bu kanun kapsamında en son görev yaptıkları eğitim kurumlarına öğretmen olarak atanır.

MADDE 7 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 8 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Müdürü